

İQTİSADİYYAT

www.iqtisadiyyat.com

Həftəlik iqtisadi, ictimai-siyasi, müstəqil qəzet

Qiyməti razılaşma yolu ilə

Qəzet 1999-cu ildən çıxır

SLOVAKİYA AZƏRBAYCANDA İŞĞALDAN AZAD EDİLMİŞ ƏRAZİLERDƏ YENİDƏNQURMA VƏ BƏRPA İŞLƏRİNƏ QATILACAQ

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev sentyabrın 5-də Slovakiya parlamentinin sədri Boris Kolların rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib. Söhbət zamanı ikitərəfli əlaqələrin inkişafından məmnunluq ifadə olunub, energetika sahəsində əməkdaşlığın çox yaxşı səviyyədə olduğu qeyd edilib. Bu baxımdan Slovakiyanın "Həmrəylik Halqası" STRING layihəsində iştirak

əlaqələrimizin inkişafında çox mühüm rol kimi dəyərləndirilib. Slovakiya nümayəndə heyətinin işğaldan azad edilmiş ərazilərimizə səfər edəcəyi məmnunluqla qeyd olunub və bunun həmin ərazilərdə həyata keçirilən genişmiqyaslı yenidənqurma və bərpa işləri ilə yaxından tanışlıq üçün yaxşı imkan yaradacağı bildirilib. Ağdam rayonunun Baş Qərənd kəndində Slovakiya

tərəfindən həyata keçiriləcək "Smart village" – "Ağıllı kənd" layihəsinin önəmi vurğulanıb. Görüşdə Slovakiyanın Azərbaycan-Avropa İttifaqı əlaqələrinin inkişafına töhfə verdiyi bildirilib. Parlamentlərarası əməkdaşlıq məsələsinə toxunularaq Boris Kolların geniş nümayəndə heyəti ilə ölkəmizə səfərinin bu sahədə əməkdaşlığın genişləndirilməsi işinə töhfə verəcəyini əminlik ifadə olunub.

RUSİYA AZƏRBAYCAN İLƏ ERMƏNİSTAN ARASINDA MÜNASİBƏTLƏRİN NORMALLAŞDIRILMASI ÜÇÜN SƏYLƏRİNİ DAVAM ETDİRƏCƏK

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev sentyabrın 5-də Rusiya Federasiyasının Xarici İşlər Nazirliyinin (XİN) Azərbaycan-Ermənistan münasibətlərinin normallaşdırılması üzrə xüsusi nümayəndəsi İqor Xovayevi qəbul edib. Görüşdə regionda vəziyyət, Ağdam-Xankəndi və La-

cın-Xankəndi yollarının açılması barədə müzakirələr aparılıb. Dövlətimizin başçısı Azərbaycanın Qarabağ bölgəsinin erməni əhalisinin nümayəndələrinin reintegrasiya məsələləri ilə bağlı müzakirələrin aparılması üçün paytaxt Bakıya və ölkəmizin digər şəhərlərinə

dəvət olunmasına baxmayaraq, onların bundan imtina etdiklərini diqqətə çatdırıb. İqor Xovayev Rusiyanın Azərbaycan ilə Ermənistan arasında münasibətlərin normallaşdırılması və regionda davamlı sülhün təmin olunması üçün səylərini bundan sonra da davam etdirəcəyini bildirib.

"BİZ TARİXİ ZƏFƏR ÇALARAQ BÜTÜN DÜNYAYA AZƏRBAYCAN XALQININ GÜCÜNÜ, İRADƏSİNİ GÖSTƏRDİK"

"Bu gün biz həm Şuşada, həm Laçında toy-bayram edirik, həm də sakinlər qayıdıb, həyat qayıdıb". Bu barədə Prezident İlham Əliyev "Laçın Şəhəri Günü" ilə əlaqədar keçirilən bayram tədbirində çıxışı zamanı bildirdi. "Biz öz doğma torpağımızda qürurla yaşayırıq. Hər bir laçınlı, hər bir keçmiş məcburi köçkün bu gün qürur hissi ilə yaşayır. Hər bir azərbaycanlı, Azərbaycanın hər bir yerində bütün Azərbaycan vətəndaşları, dünya azərbaycanlıları qürur hissi ilə yaşayırlar ki, biz tarixi Zəfər çalaraq bütün dünyaya Azərbaycan xalqının gücünü, iradəsini göstərdik

və öz doğma torpağımıza qan tökərək qayıtmışdır", - deyərək dövlətimizin başçısı vurğulayıb. Torpaqlarımıza qayıtmaq üçün müharibənin yeganə çıxış yolu olduğunu söyləyən

Prezident qeyd edib: "Biz ədalətli müharibə aparmışıq, biz öz torpağımızda vuruşmuşuq, savaşıyıq. Bizim başqa ölkələrin torpağında gözümüz yoxdur, ancaq öz torpağımızı biz heç kimə verən də deyilik".

AZƏRBAYCAN-MOLDOVA DOSTLUQ VƏ ƏMƏKDAŞLIQ ƏLAQƏLƏRİNİN MÜVƏFFƏQİYYƏTLƏ İNKİŞAF ETMƏSİ MƏMNUNLUQ DOĞURUR

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Moldova Respublikasının milli bayramı – Müstəqillik Günü münasibətilə həmkarı Maya Sanduya təbrik məktubu ünvanlayıb. Dövlətimizin başçısı təbrik məktubunda Maya Sanduya və bütün Moldova xalqına şəxsən öz adından və Azərbaycan xalqı adından ən səmimi təbriklərini çatdırıb. "Xoş ənanələr üzərində qurulmuş Azərbaycan-Moldova dostluq və əməkdaşlıq əlaqələrinin müvəffəqiyyətlə inkişaf etməsi məmnunluq doğurur. Siyasi əlaqələrimizin yüksək səviyyəsi bir sıra sahələrdə qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığımızı genişləndirmək üçün yaxşı zəmin yaratmışdır. Kişineuda təşkil olunan "Avropa Siyasi Birliyi"nin ikinci Zirvə Toplantısında iştirak etmək məqsədilə Moldovaya səfərim çərçivəsində Sizinlə səmimiyyət və qarşılıqlı etimad

şəraitində keçən görüşümüzü, ikitərəfli münasibətlərin geniş spektri və əməkdaşlığımızın perspektivləri ətrafında apardığımız danışıqları ən xoş təəssürlərlə xatırlayıram", - deyərək dövlətimizin başçısı qeyd edib.

Prezident İlham Əliyev əminliklə bildirib ki, Azərbaycan ilə Moldova arasında ənənəvi dostluq əlaqələrinin möhkəmləndirilməsi, xalqlarımızın mənafelərinə uyğun olaraq

həm ikitərəfli, həm də beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində səmərəli əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi, birgə fəaliyyətin potensialından tam istifadə olunması naminə sözlər bundan sonra da uğurla davam etdiriləcək. Dövlətimizin başçısı bu əlamətdar gün münasibətilə M.Sanduya möhkəm cansağlığı, xoşbəxtlik, işlərində müvəffəqiyyətlər, dost Moldova xalqına daim əmin-amanlıq və rifah arzulayıb.

LAÇIN RAYONUNUN TİMSALINDA BİZ DIRÇƏLƏN AZƏRBAYCAN REALLIQLARINI GÖRÜRÜK

"Xatırlayıram, 50 yaşım tamam olanda mən laçınlılarla Qarabağda, Qarabağın Ağcabədi rayonunda, Taxtakörpü qəsəbəsində görüşmüşdüm və demişdim ki, torpaqlarımız azad olunandan sonra sizin üçün Laçında daha gözəl şərait yaradacağıq və belə də oldu". Bu sözləri Prezident İlham Əliyev "Laçın Şəhəri Günü"

ilə əlaqədar keçirilən bayram tədbirində çıxışı zamanı söyləyib. Əlli yaşını Ağcabədidə, 60 yaşını Şuşada, Cıdır düzündə qeyd etdiyini xatırladan dövlətimizin başçısı bildirib: "Bu gün də Laçın Şəhəri Günündə sizinlə birlikdə bu bayram tədbirlərində iştirak edirəm. Bu böyük xoşbəxtlikdir, mə-

nim üçün, sizin üçün, hər biriniz üçün. Biz xoşbəxt günləri yaşayırıq və əminəm ki, xalqımız bundan sonra sülh, əmin-amanlıq şəraitində yaşayacaq, öz doğma torpağında qurub-yaradacaqdır. Laçın rayonunun təmsalında biz dirçələn Azərbaycan reallıqlarını görürük, dirçələn torpaqları görürük".

"BÜTÜN DÜNYAYA SÜBUT ETMİŞİK Kİ, HEÇ KİM BİZİM İRADƏMİZƏ TƏSİR EDƏ BİLMƏZ"

"Bütün dünyaya sübut etmişik ki, heç kim bizim iradəmizə təsir edə bilməz. Bunu biz müharibə dövründə göstərmişik, 44 gün ərzində ancaq və ancaq irəli gedərək, düşməni məhv edərək, bayrağımızı qaldıra-

raq göstərmişik". Bu sözləri Prezident İlham Əliyev "Laçın Şəhəri Günü" ilə əlaqədar keçirilən bayram tədbirində çıxışı zamanı söyləyib. Bizə qarşı aparılan kampani-

yanın, çirkin təbliğatın iradəmizə təsir edərək, bizi yolumuzdan döndərərək bilməyəcəyini xatırladan dövlətimizin başçısı vurğulayıb: "Haqq-ədalət bizim tərəfimizdədir, beynəlxalq hüquq bizim tərəfimizdədir, biz heç kimdən qorxmuruq və bunu göstərmişik, həm döyüş meydanında, həm siyasi müstəvidə. Ermənistanın havadarları bunu nə qədər tez anlasalar, o qədər də Ermənistan üçün yaxşı olacaq və bölgə üçün yaxşı olacaq". Azərbaycan xalqının qurub-yaradan xalq olduğunu söyləyən Prezident İlham Əliyev deyib: "Laçın şəhərini cəmi 8 ay ərzində qurub-yaratmaq xalqımızın həm istedadını, həm iradəsini göstərir və eyni zamanda, onu göstərir ki, bu torpaqların sahibləri bizik".

“Azərbaycanın parlaq müstəqilliyi Qərbi tam qane etmir”

“Bütün Avrasiya məkanı fonunda Azərbaycanın parlaq müstəqilliyi Qərbi tam qane etmir. Bununla belə, görünür ki, aparıcı Qərb ölkələri Bakı ilə münasibətlərə xələl gətirməyə çalışır”.
Bu barədə AZƏRTAC-a xarici siyasət, müdafiə və təhlükəsizlik sahəsində rusiyalı ekspert Qriqori Trofimçuk bir sıra Qərb ölkələri xarici işlər na-

zirliklərinin ötən həftə səsləndirdiyi anti-Azərbaycan bəyanatlar dalğasını şərh edərkən deyib. “Bu gözlənilən idi. Çünki bu, Bakıya təsir etmək üçün yeganə praktiki vasitədir. Şübhəsiz ki, Qərb Bakının daha “üzüylə” olmasını istəyirdi. Bütün Avrasiya məkanı fonunda Azərbaycanın parlaq müstəqilliyi Qərbi tam qane etmir. Bununla belə, görünür ki, aparıcı Qərb ölkələri qeyd olunan kampaniyaya daha kiçik ifaçıları daxil edərək, Bakı ilə münasibətlərə xələl gətirməyə çalışırlar. Bütövlükdə bunlar Bakının möhkəmliyini yoxlamaq üçün sınaqdır”, - deyərək Agentliyin həmsöhbəti qeyd edib.

Onun sözlərinə görə, Qərbdə başa düşülür ki, “Ukrayna hadisələrinin aydınlaşması Cənubi Qafqazda da çox şeyi dəyişəcəkdir”, buna görə də “Bakının yeni startını təxmin etməyə, qabaqcadan öyrənməyə çalışırlar”. “Hələ ki, onlar Türkiyə-Azərbaycan tandeminə qarşı heç nə edə bilmirlər: bu, müasir zamanın ən güclü hərbi-siyasi ittifaqlarından biridir. Bu müttəfiqlərin opponentlərində heç nə alınmur. Məsələn, İran-Ermənistan, Hindistan-Ermənistan və hətta Fransa-Ermənistan kimi xaoslu əməkdaşlıqlar Ankara-Bakı vəhdətinə yaxın da dura bilmirlər”, - deyərək beynəlxalq ekspert vurğulayıb.

Azərbaycanla Türkiyə arasında ticarət dövriyyəsi \$15 mlrd.-a çatdırılacaq

“Azərbaycanla Türkiyə arasında Preferensial Ticarət Sazişinin əhatə dairəsinin genişlənməsi iki ölkə arasında ticarət dövriyyəsini 15 milyard ABŞ dollarına çatdıracaq”.
Bunu Türkiyə-Azərbaycan Dostluq Əməkdaşlıq və Həmrəylik Fondunun İdarə Heyətinin üzvü Selçuk Akat deyib. Onun sözlərinə görə, Azərbaycan və Türkiyə arasında bu ilin aprel ayında Preferensial Ticarət Sazişinin əhatə dairəsinin genişləndirilməsi ilə bağlı

protokol imzalanıb: “Protokola əsasən, mövcud siyahıya bəzi kənd təsərrüfatı və sənaye məhsulları əlavə edilib və onlara qarşılıqlı güzəştlərin tətbiqi nəzərdə tutulur. Bu isə, iki ölkə başçısının ticarət dövriyyəsinin həcmində 15 milyard ABŞ dollarınadək artırılması ilə bağlı qarşıya qoyduğu hədəflərə çatması üçün mühüm addımdır”.
Bununla yanaşı, S.Akat iki ölkə arasında ticarət əməliyyatlarının müntəzəm olaraq artmağa meyilli olduğunu qeyd edib:

“Belə ki, 2022-ci ildə bu göstərici əvvəlki ilə nisbətən 7.9% artaraq 3.3 milyard ABŞ dollarına çatıb. 2023-cü ilin ilk 6 ayında isə 40.5% artaraq 4 milyard 746 milyon ABŞ dolları təşkil edib”.
O, həmçinin iki ölkə arasında həyata keçirilən tədbirlərlə bağlı məlumat verib: “Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi (KOBİA) və Türkiyə-Azərbaycan Dostluq Əməkdaşlıq və Həmrəylik Fondu (TADİV) Bakıda birgə tədbir keçirib. Tədbirdə iştirak edən 23 türk iş adamına Qarabağda və Şərqi Zəngəzurd, Naxçıvan-da investisiya potensialının səmərəli reallaşdırılması üçün yaradılmış əlverişli investisiya mühiti, o cümlədən həyata keçirilən yenidənqurma və infrastruktur layihələri barədə məlumat verilib. Həmçinin investisiya əməkdaşlığı çərçivəsində reallaşma biləcək imkanlar barədə fikir mübadiləsi aparılıb”.

SOCAR prezidenti “Brookfield” şirkətinin nümayəndəsi ilə əlverişli investisiya mühitini müzakirə ediblər

5 sentyabr 2023-cü il tarixində Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR) prezidenti Rövşən Nəcəf “Brookfield” şirkətinin idarəedici partnyoru və Yaxın Şərq üzrə rəhbəri Jad Ellaun ilə görüşüb.
Görüşdə dünyanın ən böyük investisiya şirkətlərindən biri olan “Brookfield” şirkətinin müxtəlif ölkələrdə həyata keçirdiyi infrastruktur layihələri haqqında ətraflı məlumat verilib.
Görüş çərçivəsində SOCAR-ın uzunmüddətli korporativ strategiyasından bəhs edilib, bu xüsusda enerji təhlükəsizliyi, enerji keçidi, rəqəmsallaşma, biznes dayanıqlılığı, səmərə-

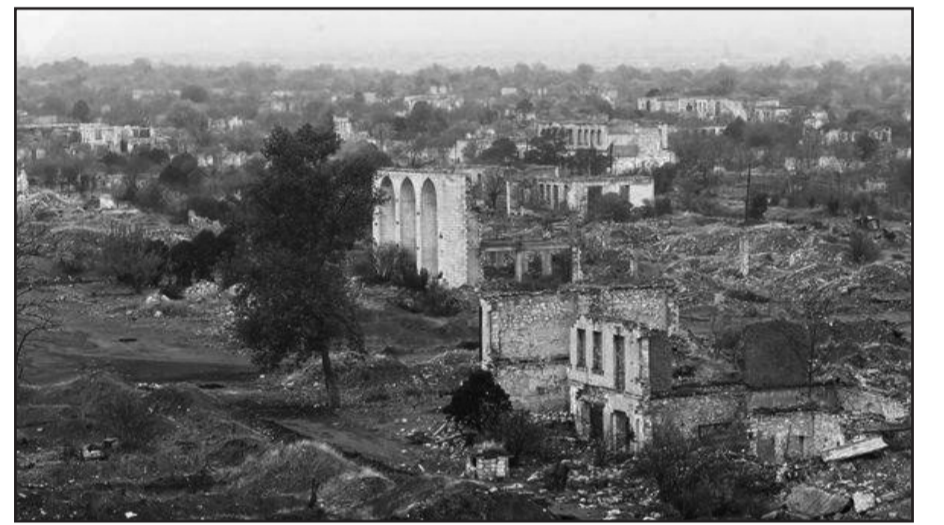

lilik və optimallaşdırma kimi təməl elementlərin prioritet istiqamətlər kimi müəyyənləşdirildiyi vurğulanıb.
Tərəflər Azərbaycanda xarici sərmayədarlar üçün yaradılan əlverişli investisiya mühitindən

danışib, bu istiqamətdə təmiz və rəqəmsal enerji texnologiyalarının tətbiqi, dekarbonizasiya, infrastruktur layihələri və qarşılıqlı maraqlı digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Ağdamın Baş Qərvənd kəndində Slovakiya tərəfindən “Ağıllı kənd” layihəsi həyata keçiriləcək

Ağdamın Baş Qərvənd kəndində Slovakiya tərəfindən “Ağıllı kənd” layihəsi həyata keçiriləcək.
Banker.az xəbər verir ki, bu barədə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin sentyabrın 5-də Slovakiya parlamentinin sədri Boris Kolların rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşündə bildirilib.
Slovakiya nümayəndə heyətinin işğaldan azad edilmiş ərazilərimizə səfər edəcəyi məmnunluqla qeyd olunub və bunun həmin ərazilərdə həyata

ta keçirilən genişmiqyaslı yenidənqurma və bərpa işləri ilə

yaxından tanışlıq üçün yaxşı imkan yaradacağı bildirilib.

“Moody’s” SOCAR-ın baza kredit balını yüksəldib

“Moody’s Investors Service” beynəlxalq reyting agentliyi Azərbaycan Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR) baza kredit qiymətləndirilməsinin (BCA) “ba3”-dən “ba2”-yə yüksəldib.
Eyni zamanda, agentlik SOCAR-ın korporativ ailə reytingini (CFR) “Ba1” səviyyəsində təsdiqləyib. Reytinglər üzrə proqnoz “stabil” dir.

«ƏN TEZ» xidmətinin tətbiqi dairəsi genişləndirilir

3 sayılı Bakı DOST mərkəzində və Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda nazirliyin istifadəyə verilmiş növbəti innovativ – “ƏN TEZ” (Ədliyyə Nazirliyinə Təcili Elektron Zəng) xidməti vasitəsilə vətəndaşlara, o cümlədən səyahət etmək istəyənlərə yerindəcə müraciət etməklə məsafədən zəruri ədliyyə xidmətlərinin göstərilməsi imkanı yaradılıb.
Bu barədə Ədliyyə Nazirliyinin mətbuat xidməti məlumat yayıb.

Qeyd edilib ki, böyük vətəndaş məmnunluğu doğuran bu innovativ xidmətə artan ictimai maraqla nəzərə alınaraq nazirlik tərəfindən “ƏN TEZ”-in tətbiqinin genişləndirilməsi davam etdirilir və artıq bu gündən həmin xidmət platforması Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəki DOST Agentliyinin 1 sayılı Bakı DOST mərkəzində

istifadəyə verilib.
Bu innovasiya vasitəsilə vətəndaşlar heç bir qeydiyyat və elektron imza tələb olunmadan, tək şəxsiyyət vəsiqəsi ilə biometrik eyniləşdirmə aparılmaqla Ədliyyə Nazirliyinə müraciət edərək notariat, vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatı, tələbkar qismində bəzi məhkəmə qərarlarının icrası və digər xid-

mətlərdən yararlanı bilərlər.
Nazirlik tərəfindən “ƏN TEZ” xidmətinin paytaxtla yanaşı, respublikamızın digər bölgələrində, o cümlədən işğaldan azad edilmiş ərazilərdə, habelə ASAN xidmət mərkəzlərində və insanların daha çox müraciət etdikləri digər xidmət məkanlarında da istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulur.

“Türkiyəni global enerji mərkəzinə çevirəcəyik”

Bu barədə Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Soçi səfərindən qayıdıandan sonra media nümayəndələrinə mü-

saibəsində bildirib. Ərdoğan onu da əlavə edib ki, Rusiya qazının Türkiyə vasitəsilə Avropaya nəq-

li məsələsində və Türkiyəni enerji mərkəzinə çevirmək hədəfinə ölkəsi addım-addım yaxınlaşır.

İnvestisiyaların və ixrac kreditlərinin İslami prinsiplər əsasında sığortalanması müzakirə edilib

“Bu gün Mərkəzi Bankda İnvestisiyaların və İxrac Kreditlərinin Sığortalanması üzrə İslam Korporasiyasının baş icraçı direktoru Oussama Abdel Rahman Kaissinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşükdük”.

Bunu Mərkəzi Bankın sədri Taleh Kazımov “X” sosial şəbəkəsində bildirib.
Qeyd edib ki, görüşdə investisiyaların və ixrac kreditlərinin İslami prinsiplər əsasında sığortalanması məsələlərinə, xüsusən də bu maliyyə münasibətlərinin ölkəmizdə real sektorun və maliyyə sisteminin inkişafına töhfəsinə dair fikir mübadiləsi aparılıb.

Eyni zamanda, təşkilatlar arasında gələcək inkişaf imkanları ilə bağlı məsələlər müzakirə edilib.

7-13 sentyabr 2023-cü il

"Yeni Qubadlı-Laçın avtomobil yolunun layihələndirilməsi və tikintisi üçün 20 mln. manat ayrılıb

Prezident İlham Əliyev "Yeni Qubadlı-Laçın avtomobil yolunun layihələndirilməsi və tikintisi ilə bağlı tədbirlər haqqında" Sərəncam imzalayıb. Sərəncama əsasən, Xudafərin-Qubadlı-Laçın avtomobil yolunun 33-cü kilometrliyindən başlayan Yeni Qubadlı-

Laçın avtomobil yolunun layihələndirilməsi və tikintisinin həyata keçirilməsi məqsədilə 2023-cü il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ehtiyat fondundan Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinə 20 milyon manat ayrılıb.

TAP vasitəsilə ötürülən Azərbaycan qazının həcmi açıqlanıb

Bu ilin əvvəlindən Azərbaycan təbii qazını Avropaya nəql edən Trans-Adriatik Boru Kəməri (TAP) vasitəsilə 7,59 milyard kubmetr həcmində "mavi yanacaq" ötürülmüş. Bu barədə TAP AG konsorsiumundan bildirilib. Həmçinin TAP vasitəsilə 2020-ci ilin dekabrın 31-dən indiyədək ümumilikdə 27,09 milyard kubmetr qaz nəql edilmiş. Bunun 1,37 milyard kubmetri Bolqarıstana, 2,85 milyard kubmetri Yunanıstana, 22,65 milyard kubmetri isə İtaliyaya göndərilmiş. Xatırladaq ki, Azərbaycan qazının Avropaya tədarükü Cənub Qaz Dəhlizinin tərkib hissəsi olan Trans-Adriatik Boru

atik dənizinin dibi ilə, 8 km-ə İtaliya ərazisindən keçir. Bolqarıstana "Şahdəniz-2" qaz-kondensat yatağının istismarının II mərhələsi çərçivəsində hasil edilən "mavi yanacaq" Yunanıstan-Bolqarıstan İnterkonnektoru (IGB) vasitəsilə nəql edilir. "Bulgargaz EAD" dövlət şirkəti "Şahdəniz-2" yatağından 1 milyard kubmetr qazın tədarükü üçün "Şahdəniz-2" konsorsiumu ilə müqavilə imzalayıb. Ümumi uzunluğu 182 kilometr olan boru kəmərinin 150 kilometrlik hissəsi Bolqarıstan ərazisindən keçir. Boru kəmərinin illik ötürücülük qabiliyyətinin 3-5 milyard kubmetr olacağı gözlənilir.

"Macarıstan Azərbaycandan 1 milyard kubmetr təbii qaz almağı planlaşdırır"

"Macarıstan tədarük mənbələrini şaxələndirmək üçün Azərbaycandan 1 milyard kubmetr təbii qaz almağı planlaşdırır". Bunu Macarıstanın XİN rəhbəri Peter Siyarto Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramovla görüşündən sonra keçirilən mətbuat konfransında deyib.

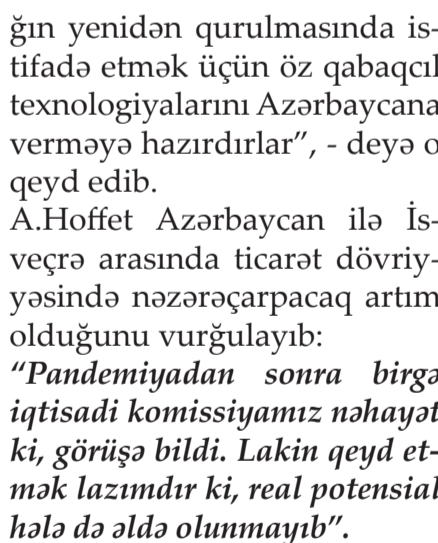

O, Avropa İttifaqını Azərbaycanın təbii qazının Rumıniya və Macarıstana çatdırılma biləcəyi boru kəmərlərinin ötürücülük qabiliyyətini genişləndirmək üçün vəsait ayırmağa çağırıb. Həmçinin, nazirin sözlərinə görə, Bakı və Budapeşt arasında

Macarıstanın tikinti şirkətlərinin Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş ərazilərində aparılan bərpa işlərində iştirakı ilə bağlı ilk razılıq əldə olunub. Xatırladaq ki, avqustda Budapeşt və Bakı arasında siyasi saziş imzalanıb və bu sazişə əsasən, Azərbaycan qazının Macarıstana nəqlinin həcmi təqribən 1 milyard kubmetrə çatdırılacaq.

İsveçrə şirkətləri Qarabağın bərpasında Azərbaycana dəstək verməyə hazırdır

"Artıq bir neçə İsveçrə şirkəti Qarabağın bərpasında iştirak etmək arzusunda bildirib". Bunu İsveçrənin Azərbaycanın müvəqqəti işlər vəkili Aleksandr Hoffet İsveçrənin Milli Gününə həsr olunan tədbirdə deyib. "İsveçrənin şirkətləri artıq Azərbaycanda uğurlu fəaliyyət göstərir. Azərbaycan Dövlət Neft Şirkəti (SOCAR) bizim bazarda çoxdandır ki mövcuddur. İsveçrə şirkətləri Qarabağın yenidən qurulmasında iştirak etmək üçün öz qabaqcıl texnologiyalarını Azərbaycana verməyə hazırdırlar", - deyərək qeyd edib. A.Hoffet Azərbaycan ilə İsveçrə arasında ticarət dövrüyəsində nəzərəçarpan artım olduğunu vurğulayıb: "Pandemiyadan sonra birgə iqtisadi komissiyamız nəhayət ki, görüşə bildi. Lakin qeyd etmək lazımdır ki, real potensial hələ də əldə olunmayıb".

Dünya Bankı ilə İKT və nəqliyyat sektorlarında əməkdaşlıq müzakirə edilib

Azərbaycan Dünya Bankı ilə ölkədə İKT və nəqliyyat sektorlarının inkişafı, bu sahələrdə Dünya Bankının Azərbaycan hökuməti ilə əməkdaşlığının perspektivlərinə dair fikir mübadiləsi aparılıb. Bu barədə Azərbaycanın rəqəmsal inkişaf və nəqliyyat naziri Rəşad Nəbiyev özünün "X" (twitter) sosial şəbəkə hesabında bildiriş yayıb. O qeyd edib ki, bu barədə müzakirələr Dünya Bankının Azərbaycan üzrə yeni təyin olunmuş ölkə meneceri Şefani Ştalmeysterlə görüşdə aparılıb.

Azərbaycanla İslam İnkişaf Bankı arasında uğurlu və səmərəli əməkdaşlıq davam edir

Energetika naziri Pərviz Şahbazov ölkəmizdə səfərdə olan İslam İnkişaf Bankı qrupuna daxil olan İnvestisiya və İxrac Kreditlərinin Sığortası üzrə İslam Korporasiyasının rəhbəri Ousama Kaissinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb. Görüşdə Azərbaycanla İslam İnkişaf Bankı arasında uğurlu və səmərəli əməkdaşlığın həyata keçirildiyi vurğulanıb, bankın ölkəmizdə müxtəlif sahələrdə, o cümlədən energetika sahəsində həyata keçirdiyi layihələrə verdiyi dəstək yüksək qiymətləndirilib. "Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər" dən irəli gələn strateji hədəflər, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə reallaşdırılan layihələr və "Yaşıl enerji" zonasının yaradılması, enerji səmərəliliyi, bərpa

olunan enerji sahəsinin inkişafı istiqamətində görülən tədbirlər haqqında məlumat verilib, həmçinin qarşılıqlı maraqlı digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

İƏT Azərbaycanın azad edilmiş əraziləri ilə bağlı hesabat hazırlayacaq

Azərbaycan Respublikası Məntəzəm Agentliyinin (ANAMA) İdarə Heyəti sədrinin müavini Samir Poladov ölkəmizdə səfərdə olan İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının Müstəqil Daimi İnsan Hüquqları Komissiyasının (İƏT MDİHK) nümayəndə heyəti ilə görüş keçirib. ANAMA-dan bildirişlər ki, Samir Poladov ölkəmizin işğaldan azad edilmiş ərazilərində mövcud mina və partlamamış hərbi sursat problemi, həmin problemin insan həyatına qarşı

tərətdi ciddi təhdid, ərazilərin bərpa və yenidənqurulması işlərinə yaratdığı maneələr, eləcə də mina təhlükəsi ilə mübarizə istiqamətində icra edilən fəaliyyət barədə qarşı tərəfə məlumat verib. Nümayəndə heyəti, Gəncə şəhərinə səfərləri zamanı Vətən müharibəsi dövründə düşmənin raket hücumlarına məruz qalmış yaşayış ərazisinə baş çəkdiklərini, gördüklərindən dəhşətə gəldiklərini ifadə ediblər. Həmçinin işğaldan azad olunmuş Azərbaycan ərazilərində əldə etdikləri faktlara dair müvafiq hesabat hazırlayaraq, beynəlxalq ictimaiyyətə təqdim edilməsi niyyətində olduqlarını vurğulayıblar.

Şuşada tikintiyə icazənin qüvvədə olma müddətinin uzadılması qaydası müəyyənləşib

Şuşa şəhərinin ərazisində Şuşa Şəhəri Dövlət Qoruğu İdarəsinin razılığı ilə tikintiyə icazənin qüvvədə olma müddətinin uzadılması qaydası müəyyənləşib. Bununla bağlı Nazirlər Kabinetinin "Müfəssəl plan olmadığı və ya onun müddəti bitdiyi hallarda tikintiyə icazə verilməsi və ya məlumatlandırma icraatı məqsədləri üçün tikinti layihələrinin onların həyata keçiriləcəkləri ərazinin planlaşdırılması sənədlərinə

(baş planlara və (və ya) ümumi planlara), habelə müfəssəl planın hazırlanması zamanı nəzərə alınan tələblərə uyğunluğunun müəyyənləşdirilməsi Qaydaları"nda dəyişikliklər edilib. Dəyişikliyə əsasən, tikintiyə icazənin qüvvədə olma müddəti sifarişçinin müraciəti əsasında Fövqəladə Hallar Nazirliyinin tikinti işlərinin dayandırılması ilə bağlı qərarı olduğu halda, həmin qərarın Şuşa Şəhəri Dövlət Qoruğu İdarəsinin Şuşa

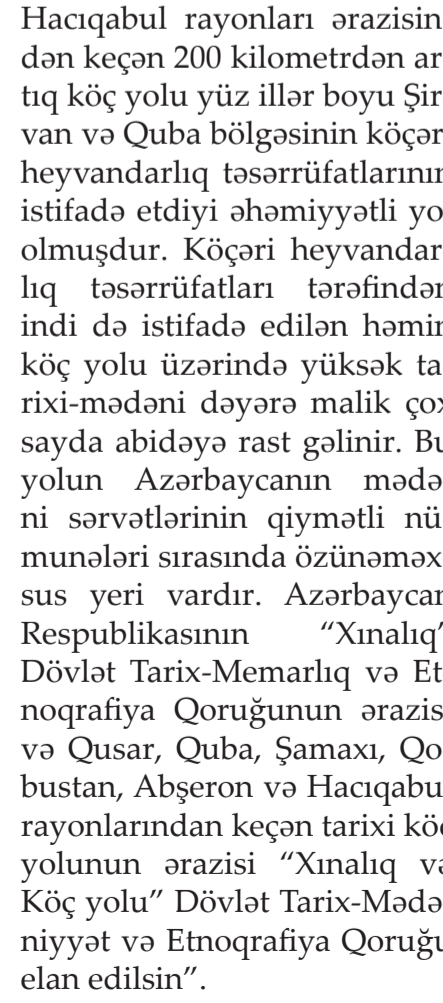
şəhərinin ərazisində yerləşən abidələrə təhlükə yaranan işlərin məhdudlaşdırılması və ya dayandırılması ilə bağlı yazılı göstərişi olduğu halda, həmin göstərişin qüvvədə olduğu müddətə qeyd-şərtsiz olaraq uzadılır.

Azərbaycanda yeni qoruq yaradıldı

"Xınalıq" və 200 kilometrə artıq yol "Xınalıq və Köç yolu" Qoruğu elan edildi. Prezident İlham Əliyev sentyabrın 4-də "Xınalıq və Köç yolu" Dövlət Tarix-Mədəniyyət və Etnoqrafiya Qoruğunun yaradılması haqqında Sərəncam imzalayıb. Sərəncama əsasən, Qoruğun fəaliyyətinin təmin edilməsi ilə bağlı tələb olunan zəruri xərclərin maliyyələşdirilməsi Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsində Azərbaycan Respublikasının Dövlət Turizm Agentliyi üçün nəzərdə tutulmuş vəsait hesabına həyata keçiriləcək. Sərəncamda deyilir: "Quba rayonunun Xınalıq kəndindən Pirsaat su anbarına qədər uzanan və Qusar, Quba, Şamaxı, Qobustan, Abşeron və

Hacıqabul rayonları ərazisindən keçən 200 kilometrə artıq köç yolu yüz illər boyu Şirvan və Quba bölgəsinin köçəri heyvandarlıq təsərrüfatlarının istifadə etdiyi əhəmiyyətli yol olmuşdur. Köçəri heyvandarlıq təsərrüfatları tərəfindən indi də istifadə edilən həmin köç yolu üzərində yüksək tarixi-mədəni dəyərə malik çox sayda abidəyə rast gəlinir. Bu yolun Azərbaycanın mədəni sərvətlərinin qiymətli nümunələri sırasında özünəməxsus yeri vardır. Azərbaycan Respublikasının "Xınalıq" Dövlət Tarix-Memarlıq və Etnoqrafiya Qoruğunun ərazisi və Qusar, Quba, Şamaxı, Qobustan, Abşeron və Hacıqabul rayonlarından keçən tarixi köç yolunun ərazisi "Xınalıq və Köç yolu" Dövlət Tarix-Mədəniyyət və Etnoqrafiya Qoruğu elan edilsin".

Как сегодня Азербайджан восстанавливает территории Карабаха Эксклюзивный репортаж

Как сегодня Азербайджан восстанавливает территории Карабаха. Эксклюзивный репортаж Карабах. Время жить и строить. Скоростные трассы, аэропорты, умные поселки, зеленая энергетика — Азербайджанская Республика на территории многострадального Карабаха не просто активно реализует программу «Большое возвращение», а стремится сделать из региона самую передовую часть страны. По приглашению азербайджанской стороны журналисты «СБ. Беларусь сегодня» посетили эти районы, чтобы увидеть, как осуществляется один из самых масштабных на сегодняшний день послевоенных проектов. Любая война рано или поздно заканчивается. После наступает время возрождения. В случае с Карабахом речь идет даже не о восстановлении, а скорее о возведении нового на месте безвозвратно утерянного. Земля, искореженная военными действиями, требует особого внимания и заботы.

Взрывной риск

Въезд на эти земли разрешен только по специальным пропускам. Через каждые несколько десятков километров — обязательный пост проверки документов. При этом очередей нет — работа по пропуску транспорта идет слаженно. Пока наши документы проверяют в первом пункте, мимо один за другим проезжают грузовики со стройматериалами. Возведение новых сооружений здесь идет 24/7. Отстроить территорию размером с Черногорию Азербайджан планирует в максимально короткие сроки. Но, возможно, процесс мог бы идти еще быстрее, если бы не минный риск. Неразорвавшиеся боеприпасы и минные поля — отголоски войны, которые сегодня представляют главную сложность во время работ на этих территориях. При въезде в регион проходим небольшой инструктаж: не сходить с дорог, не трогать подозрительные предметы и не отклоняться от маршрута. Пока в среднем по районам разминировано лишь 15 процентов земель. Об этом нам рассказал Халик Зульфугаров, начальник по Агдамскому району Национального Азербайджанского агентства по очистке территорий от мин. АНАМа, как его называют здесь сокращенно, главное ведомство по безопасности в этих краях. В распоряжении у азербайджанских саперов сегодня самое современное оборудование: начиная от

дронов и заканчивая машинами для разминирования последних моделей. Процесс очистки идет ускоренными темпами. Тормозит лишь отсутствие точных координат расположения мин. По сведениям представителей АНАМы, на территории Карабаха их

установлено около 1 миллиона, выявлено — 80 тысяч. Сотрудники АНАМы гордятся тем, какую важную миссию они выполняют. В этом процессе задействованы не только саперы. На полигоне, где мы смогли наблюдать ликвидацию найденных мин, удалось пообщаться с военным врачом, который служит в АНАМе с 2014 года. Без скорой помощи не совершается ни один въезд на разминирование. Молодой человек признается, что служит с чувством особой ответственности: — Эта работа очень опасная, было много угрожающих жизни ситуаций. Но нам не страшно, мы привыкли. Мы должны жить в мире, чтобы все было нормально, в том числе у наших детей. И для этого каждый должен вносить вклад в освоение этих территорий, — говорит Васиф.

Агдам. Минные поля вместо виноградников

В Советском Союзе этот регион был известен виноградом и плодородной почвой. Местные жители уверяют: в земле можно было оставить любую семечку и не переживать — урожай точно будет. И хоть распаханных полей здесь пока не видно, жизнь все равно пробивается вопреки всему. Внутри разрушенных зданий за годы войны успели вырасти деревья. На них — яркие зреющие гранаты. Сегодня речь о земледелии в этом регионе пока не ведется. Но восстановлению Агдамского региона уделяется особое внимание. Араз Иманов, старший советник спецпредставителя Президента Азербайджана в Карабахе, рассказывает, что согласно программе «Большое возвращение» через Агдамский

район будут проходить все основные наземные пути в регионы Карабаха: — На данный момент в городе возводятся инфраструктурные проекты. Строятся дороги, несколько жилых комплексов, каналы орошения, проводятся электрические кабели. Уже готова школа для 1000 учеников, большая территория района уже очищена и передана для строительства дорог и коммуникаций. И как только полностью разминирован всю землю, будет проложена прямая дорога из Агдама в Физули. Двигаемся по территории полностью уничтоженного населенного пункта, фиксируя развалины. Сложно представить, что когда-то это был цветущий шумный город с историческими достопримечательностями. Но в Азербайджане уверены: программа восстановления

поможет сделать Агдам еще больше и красивее, чем он был до войны. И реализацию этих планов очень ждут. Специалисты АНАМы уже обезвредили на территории Карабаха около 80 тысяч мин. — Мы провели опрос среди вынужденных переселенцев и беженцев, число которых близко к миллиону, чтобы выявить процент желающих вернуться в свои родные края. В результате выяснилось, что 67 процентов опрошенных готовы вернуться без каких-либо условий и ожиданий от правительства Азербайджана. Им просто нужно, чтобы им разрешили въехать на эту территорию для того, чтобы они продолжили свою жизнь здесь. Цифра увеличивается до 98 процентов, когда мы добавляем привилегии и условия, созданные правительством. Например, возможности для сельскохозяйственной деятельности или же обеспечение жильем, льготы по имуществу, таможенным пошлинам, — говорит Араз Иманов.

Физули. Новое дыхание

В разрушенный Физули въезжаем по центральной улице и видим необычную картину: с правой стороны дороги уже почти готовый новый микрорайон (в пятиэтажных домах около 1000 квартир), с левой — обломки зданий, разрушенных в ходе военных действий. Араз Иманов рассказывает, что на месте, где остались части исторических зданий, будет разбит современный парк. Руины (клуба, мечети, завода по производству национальных инструментов и так далее) планируют сохранить как

напоминание о произошедшем. Такую идею высказали местные жители во время приезда в город Президента Азербайджанской Республики Ильхама Алиева. Глава государства поддержал инициативу, она нашла отражение в градостроительном плане. Араз Иманов с воодушевлением сообщает, что город Физули готовится вот-вот принять очередных переселенцев. А новая школа, рассчитанная на 1000 учеников, построенная для города Узбекистаном, 1 сентября распахнет двери для маленьких физулинцев. В словах официального представителя администрации чувствуется неподдельная радость от происходящих процессов. Эти края для него родные. Мы стоим на возвышенности перед разрушенным городом, и он показывает, в какой именно стороне были дома его дедушек и бабушек и каким он запомнил этот город в детстве. **Быть причастным к восстановлению территорий после войны для него не просто работа, а что-то гораздо большее.**

Жизненно важные артерии

Одна из основных частей программы «Большое возвращение», ведущей к возрождению Карабаха, — создание дорожной инфраструктуры. И в этом вопросе Азербайджан развернулся на полную катушку. Скоростные трассы возводятся с космической скоростью. Пока передвигаться по Карабаху возможно в основном по бездорожью (с редким выездом на части готовых хайвеев), однако по количеству строительной техники, задействованной в обустройстве дорожной инфраструктуры, очевидно, что до открытия трасс остались считанные месяцы. О чем говорить, если аэропорт недалеко от Физули возвели за семь месяцев? Всего на территории азербайджанского Карабаха будет три аэропорта. Второй уже работает в Занелане. Его, как и аэропорт в Физули, открывали лично Президент Азербайджанской Республики Ильхам Алиев и Президент Турецкой Республики Реджеп Эрдоган. Третья воздушная гавань будет построена в Лачине. Старший советник спецпредставителя Президента Азербайджана говорит, что в восстановлении этих земель помогают многие страны: — Мы сотрудничаем с государствами как напрямую (с их правительствами), так и с различными компаниями. Активно налажено взаимодействие с Турцией, Казахстаном, Узбекистаном и другими странами. С Российской Федерацией мы также подписали договор о регулярных полетах в Физулинский аэропорт. Но пока из-за минного риска полеты не производятся. Также российские миротворцы помогают в разминировании тех территорий, которые им подконтрольны. Несмотря на то что они там находятся временно, то, что они делают, имеет большое значение для будущего этого региона.

(Продолжение следует).

Источник:
СБ Беларусь сегодня
isaenok@sb.by

7-13 sentyabr 2023-cü il ЕБРР готов пересмотреть стратегию по Азербайджану

Европейский банк реконструкции и развития (ЕБРР) готов пересмотреть стратегию по стране для Азербайджана. Об этом сообщила глава ЕБРР в Азербайджане Наталья Муравидзе. «Азербайджан работает над созданием большего количества возможностей для инвесторов, которые хотят воспользоваться его богатыми природными ресурсами, стратегическим расположением и растущим частным сектором. Как указано в программе страны на 2030 год, сегодняшний Азербайджан уделяет приоритетное внимание рыночным реформам, благоприятному для бизнеса управлению и либерализации торговли», — сказала она. По словам Муравидзе, в следующей страновой стратегии ЕБРР будут учтены все эти принципы. Период проверки быстро приближается, и банк уже готовится к взаимодействию с органами власти, клиентами и партнерами. Отметим, что кредитный портфель проектов ЕБРР в Азербайджане по состоянию на 31 июля 2023 года составил 787 миллионов евро. ЕБРР является крупнейшим инвестором в Азербайджане, где он работает с 1992 года. Ожидается, что в течение следующих трех лет портфель инвестиционных проектов составит 750 миллионов долларов США. Банк планирует потратить 300 миллионов долларов в ряде отраслей в 2023 году, включая энергетику, транспорт, частный сектор, малые и средние предприятия, а также банковскую отрасль.

IFC готова помочь Азербайджану выйти на новый уровень развития возобновляемой энергетики

Международная финансовая корпорация (IFC) имеет все возможности для работы с Азербайджаном в области возобновляемых источников энергии и помочь стране выйти на новый уровень развития в этой сфере путем привлечения частных инвестиций, сказала в эксклюзивном интервью Trend региональный менеджер IFC по Южному Кавказу Ивана Фернандес Дуарте. Она отметила, что IFC и Международный банк реконструкции и развития (МБРР) работают с правительством Азербайджана над тем, как реализовать дорожную карту развития морской ветроэнергетики и привлечь девелоперов и частных инвесторов. «Хотя значительный рост добычи нефти и газа сыграл ключевую роль в укреплении экономики Азербайджана, диверсификация энергетики является ключом к обеспечению будущей устойчивости страны в постпандемический период. Двигаясь вперед, Азербайджан готов оптимизировать свой нефтяной сектор посредством инновационных инициатив частного сектора в соответствии со своей концепцией национального развития до 2030 года. Диверсификация от нефти и газа поможет ускорить работу по декарбонизации, повысив конкурентоспособность. Азербайджан обладает достаточными ресурсами возобновляемой энергии, в частности, имеется значительный потенциал в области морской ветроэнергетики. По оценкам, проведенным в рамках Программы помощи управлению энергетическим сектором Всемирного банка, технический потенциал морской ветроэнергетики страны составляет 157 гигаватт, по сравнению с текущей общей установленной мощностью — около 8 гигаватт», — сказала Дуарте. Она отметила, что дорожная карта развития морской ветроэнергетики, опубликованная министерством энергетики Азербайджана, МБРР и IFC, показывает, что страна имеет потенциал для установки 7 гигаватт морской ветровой энергии к 2040 году. «В конечном итоге, Азербайджан может экспортировать возобновляемую энергию своим соседям и в Европу, превращаясь в региональный энергетический центр», — добавила региональный менеджер IFC на Южном Кавказе.

